

‘Wij leveren maatwerk en durven ook risico’s te nemen’

‘Economisch’ en ‘ecologisch’, dat zijn de twee woorden die de aanpak van het onderhoud op Golfbaan ‘t Zelle het best typeren. Daarnaast spelen data en creativiteit een belangrijke rol. Het onderhoud wordt gedaan door medewerkers van Agrec Zelle Beheer. Er is een vaste kern van vier greenkeepers, die aangevuld kan worden met flexibele medewerkers van dit bedrijf. De redactie bracht begin juli een bezoek aan de toen snikhete Achterhoek. In de zelfgebouwde kantine in de loods was het aangenaam koel.

Auteur: Wijnand Meijboom

Oud-timmerman Ivo Zenhorst is de handige harry van het team en heeft ook een belangrijke bijdrage geleverd aan de bouw van deze kantine. Hij is helemaal op zijn plek bij Agrec Zelle Beheer. Na een loopbaan in de bouw werkte hij aanvankelijk bij een boer; later kwam hij via een uitzendbureau op de golfbaan terecht. ‘Ik las de advertentie en dacht: ik ga het gewoon proberen’, zo blikt hij terug. Hij heeft in totaal een jaar baanonderhoud gedaan en zet zijn vaardigheden nu vooral in voor alle denkbare klussen, variërend van machine-onderhoud tot de bouw van schuilhutten. Deze vakman werkt er nu zeven jaar en heeft met zijn parttime aanstelling ook een goede balans gevonden tussen zijn werk en thuissituatie. ‘Af en toe ben ik nog voor onderhoud op de golfbaan te vinden om ook die vaardigheid bij te houden’, zegt hij.

Flexibele schil

Zijn collega Jelger Zielhorst behoort tot de flexibele schil van greenkeepers en is een aantal uren per week actief op de golfbaan. De rest van zijn tijd stopt hij in zijn eigen melkveehouderij. ‘In 2001 begon ik hier als vakantiekracht en eigenlijk ben ik blijven hangen. Sinds 2007

heb ik mijn eigen melkveebedrijf, grenzend aan de baan.’ Hij heeft vooral voor deze combinatie gekozen vanwege het sociale aspect. ‘Als boer werk je alleen. In een team werken, zoals hier, dat spreekt mij erg aan.’

Sander Agelink is de vaste kracht van het greenkeepersteam. Hij houdt van de variatie van het vak. ‘Elke dag is weer anders en ook het terrein is zeer gevarieerd.’ Die variatie miste hij in zijn eerste baan als hovenier na zijn studie bos- en natuurbeheer in Velp. In de coronaperiode belandde hij via een uitzendbureau eerst in de ‘bomensnoei’ bij de gemeente Bronckhorst en daarna op de golfbaan. ‘Ik had natuurlijk een groene achtergrond, maar had eerder al stage gelopen op de golfbaan in Winterswijk’, zo verklaart hij het succesvolle sollicitatiegesprek met eigenaar Adriaan van Dorth tot Medler. Agelink heeft inmiddels de greenkeepersopleiding voltooid. Hij heeft het erg naar zijn zin in dit team.

Agelink is een van de twee greenkeepers die de robotmaaiers kunnen aansturen met een app; de andere is hoofdgreenkeeper Marco Blom. Sinds dit jaar worden de fairways op ‘t Zelle namelijk door zes robotmaaiers onderhouden.

Die leveren weliswaar een besparing van 500 manuren per jaar op, maar kennen nog de nodige uitdagingen, bijvoorbeeld als er een storing optreedt. Een goede les uit de beginperiode is om de fairwayberekening pas aan te zetten als de robots hun werk gedaan hebben. 'Daar moet je dus allemaal rekening mee houden', zegt Blom. 'Het voordeel van deze robots is het mooie maaibeeld en dat er geen greenkeepers meer in de weg lopen voor de golfers. Ook lijkt het wel of de fairways dit jaar langer groen blijven dankzij deze nieuwe manier van maaien. Er kunnen natuurlijk veel meer factoren meespelen. De toekomst zal leren wat hier werkelijk allemaal aan bijdraagt.'

Jongste greenkeeper

Deze toekomst ligt nog helemaal open voor de jongste greenkeeper uit het team: de 18-jarige Jordi Vos. Via zijn school volgt hij al twee jaar een bbl-traject op 't Zelle. Hij werkt er vier dagen en gaat één dag per week naar school, waar hij de opleiding tot hovenier volgt. Dit vak zal hij vanaf november gaan uitoefenen. 'Ik heb

hier veel geleerd, waaronder werken in teamverband. Maar mijn passie ligt toch meer bij de aanleg dan het onderhoud. Daarom kies ik voor een baan als hovenier.' Hij heeft al een werkgever gevonden en wil met een gelijkgestemde vriend wellicht later een eigen hoveniersbedrijf starten.

Leerbedrijf

Zijn huidige collega Peter Hissink heeft dan misschien nog wat tips voor hem. Hissink had 25 jaar lang zijn eigen loonwerkersbedrijf, dat hij samen met zijn broer overnam van zijn vader. De assistent-hoofdgroenkeeper werkt sinds 2009 op 't Zelle. 'Voorheen werkten wij 80 tot 100 uur per week en dat werd alleen maar meer na een fusie met een ander loonwerkersbedrijf. Ik ben toen op zoek gegaan naar een baan, om meer balans tussen werk en privé te krijgen.' Hij stuitte op een vacature voor de functie van greenkeeper en ontdekte onder andere via zijn buurjongen wat het vak inhield. Hissink beschikt over veel technische kennis en is gewend om met machines om te gaan. En

doordat zijn familienaam ook nog eens positief bekendstond bij de vader van de huidige eigenaar van Agrec Zelle Beheer, ontstond er een goede match. Hissink bekwaamde zich ook theoretisch in het vak en behaalde de diploma's voor assistent-hoofdgroenkeeper en hoofdgroenkeeper. Zijn machinekennis en -ervaring deelt hij graag met aankomende greenkeepers van de opleiding IPC Groene Ruimte, waaraan Agrec Zelle Beheer als leerbedrijf verbonden is. 'Heel leuk om te doen. Ik leer soms wat van de studenten, maar hoop vooral dat zij ook wat van mij leren.'

Voetbalveld

Reinier Hendriksen is de nestor van het gezelschap. Tien jaar lang is hij al in dienst als greenkeeper. Vóór zijn overstap naar de golfbaan had hij een varkenshouderij, totdat die niet meer rendabel was. Deze sportman in hart en nieren, die als 63-jarige linksback nog zijn mannetje staat op het voetbalveld, ziet de golfbaan als een sportterrein. 'Ik vind het mooi om te kijken naar golfers en andere sporters die het spel goed beheersen. Ik heb ook veel contact met de spelers op deze golfbaan.' Zelf slaat hij ook nog graag een golfballetje. In oktober zal hij van de partij zijn tijdens de jaarlijkse greenkeeperswedstrijd van de NGA. 'Ik ben geen topper', zo karakteriseert hij zijn spel. Hij vindt het als enige van het team jammer dat de fairways voortaan gemaaid worden door robots, want maaien deed hij graag. 'Nu zit ik wel weer af en toe op de greensmaaier.'

Hoofdgroenkeeper Marco Blom belandde na omzwervingen over wel zestien verschillende golfbanen in 2018 in de Achterhoek. In 2022 leverden zijn kennis en ervaring hem de titel Greenkeeper of the Year op. 'Ik heb een opleiding in cultuurtechniek en was vanaf eind jaren tachtig actief bij de aanleg van golfbanen in dienst van verschillende aannemers. Op elke baan heb ik wel iets geleerd; hier krijg ik de ruimte om mijn ervaring nog verder uit te breiden.' Dat laatste doet hij onder andere door deelname aan een onderzoek naar dollarspot. Ook doet hij mee aan andere proeven met baanonderhoud in samenwerking met de natuur. 'Het is mooi om een team aan te sturen en mee te nemen in dit proces. Uiteraard maak ik tegenwoordig veel gebruik van de data van mijn weerstation en vochtmeters. Wij doen het werk nog steeds op het gevoel, maar durven ook objectief risico's te nemen op basis van ondersteunende data.'

'Het voordeel van deze robots is het mooie maaibeeld. Ook lopen er geen greenkeepers meer in de weg voor de golfers'

Watermanagement

Dankzij die data kan Blom de baancommissaris of het waterschap duidelijk maken waarom iets wel of niet gedaan moet worden. Een voorbeeld hiervan is de ontheffing die 't Zelle heeft gekregen voor het gebruik van de beregeningsvijver die met grondwater gevuld wordt, ook als er een onttrekkingsverbod afgekondigd is door het waterschap. 'Ik heb aantoonbaar gemaakt dat wij meer water toevoegen dan onttrekken. Het beeld van de golfbaan als grootverbruiker heb ik weten bij te stellen. Wij leveren maatwerk en beregenen alleen wanneer het nodig is, en dan ook nog eens 's nachts. Met 100 hectare voegt het ter-

rein 800.000 kuub toe aan het grondwater en wordt er maar 25.000 kuub onttrokken. Dat is maar een paar procent.' Watermanagement is ook voor dit team een steeds grotere uitdaging. Twee nieuwe stuwen zorgen er inmiddels voor dat de grondwaterstand in het voorjaar hoger gehouden kan worden. 'Buffering is belangrijk op deze hoge zandgronden', weet Blom.

Langlopend contract

Zijn werkgever Adriaan van Dorth tot Medler zegt over de bedrijfsfilosofie voor golfbaanonderhoud: 'Golf is een natuursport. Niet alles is altijd even groen. Wij leveren maatwerk en durven ook risico's te nemen en met creatieve oplossingen te komen. Altijd met het streven om geen of zo min mogelijk chemie te gebruiken.' Zijn bedrijf heeft een langlopend contract met de golfbaan, waarin staat dat de greenkeepers in 7.600 uur op jaarbasis de 27-holesbaan moeten onderhouden. 'Dit betekent: zo economisch mogelijk te werk gaan. Daarom doen wij bijna alles in eigen beheer.' De Stichting Exploitatie Golfbaan Zelle is de opdrachtgever. Er is een jaarplanning en wekelijks is er overleg met de club over het onderhoud. 'Ik ben de schakel tussen de commissie en het greenkeepersteam.' Golfbaanonderhoud vormt ongeveer de helft van de bedrijfsactiviteiten. Vooral dankzij de expertise in ecologisch maaibeheer en grasonderhoud bestaat de klantenkring uit particulieren, overheden, voetbalclubs, golfbanen en natuurorganisaties. Sinds 2018 is Van Dorth tot Medler eigenaar/directeur van Agrec

Zelle Beheer op het landgoed dat ooit eigendom was van zijn opa. Die begon met de plaatsing van recreatiewoningen op het 350 hectare grote landgoed. Zijn vader kwam in 1987 met het idee om een golfbaan aan te leggen, wat uiteindelijk in 1991 gebeurde. De ondernemersgeest zit in het DNA van deze familie en dat uit zich ook bij de huidige directeur. Zo bedacht hij een creatieve manier om golfballen uit maaisel te halen: door het maaisel fijn te malen, op een transportband te plaatsen en handmatig de golfballen ertussenuit te vissen. In een video op zijn telefoon is te zien dat er op deze manier een hele aanhangwagen is gevuld met golfballen die anders in het milieu terecht zouden zijn gekomen. 'Zo verzinnen wij wel meer creatieve manieren om het milieu en de natuur te sparen.' De directeur maait zelf ook nog af en toe greens: 'Om de feeling te houden', zoals hij zegt.

Blom en zijn team doen er alles aan om de natuurlijke balans op de golfbaan en in de bodem te behouden en te verbeteren. Zo worden er schapen ingezet om de vegetatie in toom te houden en heidevorming te bevorderen. Ook is er een speciale bacterie in de bodem uitgezet om de plaagdruk van engerlingen te verminderen. Verder zijn er bloemrijke stroken aangelegd en een broeihoop voor ringslangen. 'Deze overstap naar een meer natuurlijke uitstraling van de baan begon eigenlijk toen we moesten bezuinigen op de natuurroughs. Het is nu een echte natuurbeleving om hier te spelen.' Dat de golfbaan op een landgoed aangelegd is, zorgt uiteraard voor een goede natuurlijke basis, die steeds verder wordt uitgebreid. 'Ik heb pas nog een neushoornkever en een dolkwespe gezien. Geweldig, toch? Als die kleine dieren komen, komt de rest vanzelf.' Blom geniet dagelijks van de baan en de ruimte die hij van zijn werkgever krijgt om zijn expertise ook op andere terreinen dan 't Zelle in te zetten. 'Wij doen wat binnen onze mogelijkheden ligt. Ook zijn we blij met de werkzaamheden van de vele vrijwilligers op deze golfbaan. Dat kunnen soms net de puntjes op de i zijn.'

'Wij doen het werk nog steeds op het gevoel, maar durven ook risico's te nemen op basis van ondersteunende data'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!